

สรุปผลการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขสิทธิประโยชน์ กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ตามที่ได้มีกลุ่มผู้ใช้แรงงานและผู้ประกันตน ยื่นข้อเรียกร้องต่อสำนักงานประกันสังคม เพื่อขอให้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้สามารถนำเงินกองทุนประกันสังคม ออกมาใช้บางส่วน (เงินชราภาพ) นั้น

สำนักงานประกันสังคม จึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขสิทธิประโยชน์ กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๓๐ วัน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และได้สรุปรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานประกันสังคม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง แยกเป็น ๒ วิธี ได้แก่

๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (<http://lawtest.egov.go.th>) และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศบนเว็บไซต์ของสำนักงานประกันสังคม (<https://www.sso.go.th>) รวมทั้งการส่งลิงก์แบบสอบถามไปตามช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

๒) การส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังภาคส่วนต่างๆ ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรเอกชน ได้แก่ สภาองค์กรนายจ้าง สภาองค์กรลูกจ้าง เป็นต้น

หมายเหตุ สำหรับการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมิได้ดำเนินการในช่วงเวลานี้ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และตามมาตรการการควบคุมโรคติดต่อของภาครัฐ

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นของนายจ้าง ผู้ประกันตน รวมถึงประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน หมวด ๗ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) การให้ผู้ประกันตนที่มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ สามารถเลือกได้ระหว่างรับเงินบำนาญชราภาพ หรือเงินบำเหน็จชราภาพ แม้จะมีการนำส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด (ขอเลือก)

๒) การให้ผู้ประกันตนสามารถนำเงินกรณีชราภาพบางส่วนไปเป็นหลักประกันการกู้เงิน กับธนาคารหรือสถาบันการเงินได้ โดยหากไม่ผ่อนชำระคืนจะถูกยึดหลักประกันและได้รับเงินบำนาญ/บำเหน็จชราภาพลดลง (ขอกู้)

๓) การให้ผู้ประกันตนสามารถนำเงินกรณีชราภาพบางส่วนมาใช้ก่อนมีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ โดยจะได้รับเงินบำนาญ/บำเหน็จชราภาพลดลง (ขอคืน)

๓. ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๔. จำนวนการตอบแบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานประกันสังคม แบ่งช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็น ๓ ช่องทาง ดังนี้

๑) เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย	จำนวน ๒๐,๖๐๑ ครั้ง
๒) เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม	จำนวน ๑๗,๕๗๙ ครั้ง
๓) แบบสอบถามที่เป็นกระดาษจากหน่วยงาน/องค์กร	จำนวน ๑,๕๑๙ คน
รวม	จำนวน ๓๙,๖๙๙ ครั้ง

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

หัวข้อ	เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (http://lawtest.egov.go.th)	เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม (https://www.sso.go.th)	แบบสอบถามกระดาษ (หน่วยงาน/องค์กร)
๑. จำนวนการตอบแบบสอบถาม	๒๐,๖๐๑ ครั้ง	๑๗,๕๗๙ ครั้ง	๑,๕๑๙ คน
๒. เพศ	ชาย = ๘,๒๖๖ หญิง = ๘,๖๕๒ ไม่ระบุ = ๓,๖๘๘	ชาย = ๗,๑๓๑ หญิง = ๑๐,๔๔๘	ชาย = ๕๙๔ หญิง = ๘๕๓ ไม่ระบุ = ๘๒
๓. การรับชมวีดีทัศน์ก่อนตอบแบบสอบถาม	ใช่ = ๑๙,๗๗๗ ไม่ใช่ = ๓๙๑ ไม่ระบุ = ๔๓๓	ใช่ = ๑๗,๐๖๔ ไม่ใช่ = ๕๑๔ ไม่ระบุ = ๑	ใช่ = ๗๑๖ ไม่ใช่ = ๓๐๑ ไม่ระบุ = ๕๐๒
๔. สถานะผู้ประกันตน	ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ = ๑๑,๙๙๐ ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ = ๒,๑๗๙ ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ = ๓๓๐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ = ๒๐๖ อื่นๆ = ๑,๘๗๕ ไม่ระบุ = ๓,๔๘๑	ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ = ๑๔,๙๔๐ ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ = ๑,๑๔๒ ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ = ๑๑๔ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ = ๔๔๓ อื่นๆ = ๙๓๘ ไม่ระบุ = ๒	ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ = ๑,๔๓๓ ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ = ๑๙ ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ = ๕ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ = ๒๑ อื่นๆ = ๒๔ ไม่ระบุ = ๑๗
๕. อายุ	๑๕-๒๔ ปี = ๑๘๕ ๒๕-๓๔ ปี = ๒,๘๘๔ ๓๕-๔๔ ปี = ๗,๓๓๔ ๔๕-๕๔ ปี = ๕,๖๘๖ ๕๕ ปีขึ้นไป = ๗๘๒ ไม่ระบุ = ๓,๗๐๘	๑๕-๒๔ ปี = ๕๒๘ ๒๕-๓๔ ปี = ๔,๓๙๕ ๓๕-๔๔ ปี = ๖,๘๑๑ ๔๕-๕๔ ปี = ๔,๖๗๖ ๕๕ ปีขึ้นไป = ๑,๑๖๗ ไม่ระบุ = ๑	๑๕-๒๔ ปี = ๗๓ ๒๕-๓๔ ปี = ๔๓๗ ๓๕-๔๔ ปี = ๔๙๔ ๔๕-๕๔ ปี = ๓๒๙ ๕๕ ปีขึ้นไป = ๑๓๙ ไม่ระบุ = ๔๗

หัวข้อ	เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (http://lawtest.egov.go.th)	เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคม (https://www.sso.go.th)	แบบสอบถามกระดาษ (หน่วยงาน/องค์กร)
๖. การศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า = ๑,๐๓๐ มัธยมศึกษาตอนต้น = ๒,๕๕๕ มัธยมศึกษาตอนปลาย = ๔,๕๓๒ ปวส./อนุปริญญา = ๓,๐๒๘ ปริญญาตรี = ๕,๑๕๐ สูงกว่าปริญญาตรี = ๓๙๒ ไม่ระบุ = ๓,๙๑๔	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า = ๑,๒๔๙ มัธยมศึกษาตอนต้น = ๑,๙๙๖ มัธยมศึกษาตอนปลาย = ๓,๒๗๒ ปวส./อนุปริญญา = ๒,๕๕๙ ปริญญาตรี = ๗,๗๐๕ สูงกว่าปริญญาตรี = ๗๘๘	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า = ๓๑ มัธยมศึกษาตอนต้น = ๙๕ มัธยมศึกษาตอนปลาย = ๑๗๕ ปวส./อนุปริญญา = ๒๘๙ ปริญญาตรี = ๘๐๔ สูงกว่าปริญญาตรี = ๖๐๙ ไม่ระบุ = ๕๖
๗. รายได้	๕,๐๐๐ บาทหรือต่ำกว่า = ๑,๖๔๘ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท = ๒,๙๐๕ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท = ๕,๐๐๖ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท = ๓,๒๗๕ ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท = ๒,๓๖๙ มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท = ๑,๑๙๕ ไม่ระบุ = ๔,๒๐๓	๕,๐๐๐ บาทหรือต่ำกว่า = ๖๓๕ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท = ๓,๒๓๓ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท = ๕,๕๖๙ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท = ๓,๖๖๖ ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท = ๓,๒๒๓ มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท = ๑,๒๕๓	๕,๐๐๐ บาทหรือต่ำกว่า = ๑ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท = ๑๖๐ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท = ๖๑๐ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท = ๔๖๐ ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท = ๒๔๓ มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท = ๔๐ ไม่ระบุ = ๕
๘. ขอเลือก	เลือกรับบำนาญ = ๓,๕๒๓ เลือกรับบำเหน็จ = ๑๒,๘๗๖ ไม่ระบุ = ๔,๒๐๒	เลือกรับบำนาญ = ๘,๖๖๘ เลือกรับบำเหน็จ = ๘,๙๑๑	เลือกรับบำนาญ = ๙๕๕ เลือกรับบำเหน็จ = ๕๓๔ ไม่ระบุ = ๓๐
๙. ขอคืน	ใช้สิทธิรับเงินชราภาพล่วงหน้า = ๑๓,๕๑๔ ไม่ใช้สิทธิ = ๒,๕๗๘ ไม่ระบุ = ๔,๔๐๙	ใช้สิทธิรับเงินชราภาพล่วงหน้า = ๙,๗๔๘ ไม่ใช้สิทธิ = ๗,๘๓๑	ใช้สิทธิรับเงินชราภาพล่วงหน้า = ๕๙๕ ไม่ใช้สิทธิ = ๘๖๙ ไม่ระบุ = ๕๕
๑๐. ขอกู้	ใช้สิทธิกู้ธนาคาร = ๑๑,๓๓๑ ไม่ใช้สิทธิ = ๓,๗๓๘ ไม่ระบุ = ๔,๕๓๒	ใช้สิทธิกู้ธนาคาร = ๗,๗๘๐ ไม่ใช้สิทธิ = ๙,๗๙๙	ใช้สิทธิกู้ธนาคาร = ๖๓๖ ไม่ใช้สิทธิ = ๘๑๗ ไม่ระบุ = ๖๖

๖. บทวิเคราะห์ความคิดเห็น

- ผลลัพธ์ของ ๓ ช่องทางมีความแตกต่างกันอย่างมาก แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกัน
- คำตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมายมีคำตอบไม่สมบูรณ์จำนวนมาก (คิดเป็นประมาณร้อยละ ๒๐ ของจำนวนการตอบทั้งหมดในช่องทางดังกล่าว) เนื่องจากผู้ตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมายไม่จำเป็นต้องตอบทุกคำถามก็ได้ ในขณะที่เว็บไซต์สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้ผู้ตอบต้องตอบทุกคำถาม ทำให้ได้รับคำตอบที่ค่อนข้างครบถ้วน ทั้งนี้ ทั้งสองแหล่งสามารถมีการตอบซ้ำได้คนละหลายครั้ง ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบได้ ในทางกลับกันคำตอบจากกระดาษมีความน่าเชื่อถือสูงสุด เนื่องจากเป็นตัวแทนหน่วยงาน/องค์กร ซึ่งมีการตอบซ้ำได้ยาก

ผู้ตอบ...

- ผู้ตอบแบบสอบถามในทุกช่องทางส่วนใหญ่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ (ร้อยละ ๗๑.๕ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ ๓๔.๔ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด)
- ผู้ตอบผ่านช่องทางแบบสอบถามที่เป็นกระดาษ มักจะเป็นผู้แทนบริษัทและหน่วยงานต่างๆ อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกระดาษจำนวนมากไม่ได้รับชมวีดิทัศน์ เนื่องจากไม่ได้เป็นการตอบผ่านระบบออนไลน์จึงหาวีดิทัศน์ไม่ได้หรืออาจไม่สะดวกที่จะเข้าไปรับชมวีดิทัศน์ทางสื่อออนไลน์ก่อนตอบแบบสอบถาม
- ผู้ตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมายส่วนใหญ่เลือกรับบำเหน็จชราภาพ (ร้อยละ ๖๒.๕) ในขณะที่ผู้ตอบผ่านเว็บไซต์สำนักงานประกันสังคมเลือกรับบำเหน็จชราภาพ (ร้อยละ ๔๙.๓) และบำนาญชราภาพ (ร้อยละ ๕๐.๗) ใกล้เคียงกัน และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกระดาษส่วนใหญ่เลือกรับบำนาญชราภาพ (ร้อยละ ๖๒.๙)
- ผู้ตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมายส่วนใหญ่เลือกใช้สิทธิขอรับเงินชราภาพล่วงหน้า (ร้อยละ ๖๕.๖) ในขณะที่ผู้ตอบผ่านเว็บไซต์สำนักงานประกันสังคมเลือกใช้สิทธิ (ร้อยละ ๕๕.๕) สูงกว่าไม่ใช้สิทธิเล็กน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกระดาษส่วนใหญ่เลือกไม่ใช้สิทธิ (ร้อยละ ๕๗.๒)
- ผู้ตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมายส่วนใหญ่เลือกใช้สิทธิขอกู้ (ร้อยละ ๕๕.๐) ในขณะที่ผู้ตอบผ่านเว็บไซต์สำนักงานประกันสังคมเลือกไม่ใช้สิทธิ (ร้อยละ ๕๕.๗) สูงกว่าใช้สิทธิเล็กน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกระดาษเลือกไม่ใช้สิทธิ (ร้อยละ ๕๓.๘) สูงกว่าใช้สิทธิ
- จากการวิเคราะห์ผลพบว่า ไม่มีผลลัพธ์ที่เป็นเอกลักษณ์เห็นตรงกันทั้ง ๓ ช่องทาง โดยตัวแทนหน่วยงาน/องค์กร (ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓) มีความเห็นที่ตรงข้ามกับผู้ตอบผ่านระบบกลางทางกฎหมาย แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของความเห็นของผู้ประกันกับตัวแทนหน่วยงาน/องค์กรอย่างชัดเจน ดังนั้น ภาครัฐควรพิจารณาให้ความสำคัญระหว่างความต้องการและความจำเป็นของผู้ประกันตน
- ผู้ตอบมีการให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องบำนาญชราภาพเป็นจำนวนมากว่า ควรปรับปรุงให้จำนวนบำนาญเพียงพอมากขึ้น รวมถึงการปรับเพิ่มเพดานค่าจ้าง และปรับสูตรการคำนวณบำนาญที่เป็นธรรมมากขึ้น ดังนั้น หากมีการแก้ไขจะทำให้ผู้ประกันตนมีความเชื่อมั่นกับระบบบำนาญมากขึ้น

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานประกันสังคม จะได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพฯ มาประกอบการพิจารณาการจัดทำคำชี้แจงและยกร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป
